

forsørge, er der ikke meget at kaste til Side med. Derimod indrømmer jeg, at Officererne, hvis økonomiske Forhold i Regelen ere bedre, nok ville afgive deres Stemmer uanset denne Bestemmelse. Jeg vil i alt Fald henstille til Udvalget at tage under Overvejelse, at man kommer bort derfra, saaledes at Staten kommer til at betale Portoomkostningerne. Vi andre, der ere her hjemme i Landet, have jo ingen Udgift ved at afgive vor Stemme, bortset fra den Tid, der gaar tabt dermed, og hvorfor skal man saa lægge en Byrde paa de Mennesker, som ere borte?

Hertil skal jeg indskrænke mig. Jeg haaber, at Forslaget vil blive henvist til et Udvalg, og at det vil lykkes dette at overbevise Ministeren om, at det vil være rigtigt at udvide Forslaget i den Retning, jeg her har omtalt.

Ivar Berendsen: Ligesom de Partiordførere, som hidtil have udtalt sig, har jeg den Anskuelse, at et Lovforslag som dette, om hvilket der, saa vidt jeg forstaaer, i Hovedsagen er Enighed fra alle Partiers Side, tjener man bedst ved at gøre første Behandling saa kort som muligt. Et Forhold synes jeg imidlertid, der er Grund til at fremhæve, og det er, at siden dette Lovforslag sidst var til Behandling, har der været Folketingsvalg, og Søfolkene havde banket sig op til paa alle eller saa godt som alle Valgtribuner Landet over at afæske Valgkandidaterne Forklaring om deres Stilling til fraværende Søfolks Valgret. Nu ved jeg ikke, om Valgkandidater ere i Besiddelse af en særlig stor Retfærdighedsfølelse eller Højhertethed, eller hvad anden Grund det kan have haft; men sikkert er det, at baade fra de 114, der slap igennem Skærsilden, og fra de 114 og flere til, der ikke slap igennem, lød det enstemmigt eller næsten enstonigt, at det skulde være dem en ualmindelig Fornøjelse at virke for fraværende Sømænds Valgret, fordi det var et Retfærdighedskrav. Nu ved jeg heller ikke, hvor mange der var saa forsigtige at tilføje, at Spørgsmaalet om fraværende Søfolks Valgret var en Del af det store Spørgsmaal om, hvorvidt Fraværelse fra Valgstedet i det hele taget skulde betragtes som en saadan i den offentlige Mening vanværende Handling, at den berøvede en i øvrigt valgberettiget Mand hans Stemmeret. Men jeg ved for mit eget Vedkommende, at jeg meget stærkt pointerede overfor Søfolk, hver Gang det var fremme under Valgkampagnen, at deres Ret til fraværende at stemme var et Led i et ret stort og om-

fattende og ikke helt let Spørgsmaal, nemlig Spørgsmaalet om at give fraværende overhovedet Adgang til at udøve deres Stemmeret.

Det var i Fjor det radikale Partis principielle Standpunkt. Ud fra dette Standpunkt medvirkede det ærede Medlem fra Rudkøbing, den daværende Indenrigsminister (P. Munch), til Sagens Fremme i Udvalget, og dette er ogsaa i Aar det radikale Partis Standpunkt.

For mit eget Vedkommende forekommer det mig — men det er altsaa ikke sagt paa Partiets Vegne — at alt, hvad der skal lægges af Kontrol i denne Sag, bør lægges paa, at Afstemningen sker hemmeligt og utvungent af den, der afgiver sin Stemme, medens jeg aldeles ikke kan forstaa, at det, naar vi forlode det Princip, som findes i Valglovens § 41, at Vælgerne skulle møde personlig frem, betyder noget, *hvorfor* han er fraværende. Jeg kan aldeles ikke forstaa, at Valgbestyrelsen, respektive Kommunalbestyrelsen, skal have nogen som helst Ret til at spørge ham, om han rejser til Paris, fordi en nærpaarørende er syg, eller hans Forretninger kræve det, eller han rejser ud for at more sig. Jeg synes, det er ganske det samme; Principet: personligt Møde staaer overfor Principet: stemme, skønt man er fraværende; Kontrollen skal lægges paa, at den stemmende har Ret til at stemme, fordi han er Vælger i den og den Kreds, men ikke paa, hvorfor han ikke er hjemme. Den nyeste af de demokratiske Forfatninger, nemlig den finske, giver en ganske almindelig Adgang til at stemme, hvor man befinder sig. Der findes forskellige nærmere Regler for, hvorledes Valgbestyrelsen sikrer sig, at det er den rette Vælger, og at han er valgberettiget der og der, men ud over det kræver man intet. Jeg har derfor med nogen Forbavselse hørt, at Norge stadig nævnes som det eneste Land, der har forsøgt det. Finland har forsøgt det, lige siden det fik sin sidste Landdagsordning: man stemmer i Kommunen, hvor man er, for saa vidt man er hjemme, og sender sin Stemme fra et andet Sted, hvis man ikke er hjemme, naar man blot har faaet sin Udskrift af Valglisten; andet har man ikke at gøre. Det forekommer mig, at det er det rette, naar man har brudt Principet personligt Møde. Jeg vil her gerne indskyde, at det efter min Mening ikke er tilstrækkeligt, at der i Lovforslagets § 12 staaer, at Valgloven af 7. Februar 1901 finder „tilsvarende Anvendelse med Hensyn til, hvad der omhandles i nærværende Lov”. Det, som er det vig-